

Jaarverslag 2025

FAUNABEHEEREENHEID
NOORD-HOLLAND

Colofon

Organisatie

Stichting Faunabeheereenheid Noord- Holland

Periode verantwoording

2025

Postadres

Spaarne 17
2011 CD Haarlem

T 023 – 21 00 223

E info@fbenoordholland.nl

I www.fbenoordholland.nl

Bank/Giro rekeningnummer

NL41 RABO 0389 4629 50

Kamer van Koophandel-nummer

341.86.797 Amsterdam

Contactpersoon

Patty Laan, directeur – secretaris

Foto's

Anke van der Meer

Leeswijzer

Dit jaarverslag begint met een voorwoord van de voorzitter. In hoofdstuk 1 worden vervolgens de positie en de werkwijze van de FBE Noord-Holland beschreven, de (inter-) nationale vertegenwoordigingen en hoe wordt aangesloten op de provinciale beleidsdoelen. Vervolgens worden de prestaties per thema verantwoord. De FBE Noord-Holland werkt aan zeven thema's. De vijf inhoudelijke thema's zijn jacht, vrijgestelde soorten, ganzen, hoefdieren, exoten en plaagdieren. De twee organisatorische thema's zijn data en communicatie. Deze hangen nauw samen met de inhoudelijke thema's.

Colofon	2
1 Voorwoord.....	4
2 De Faunabeheereenheid	5
2.1 Over de FBE Noord-Holland	5
2.2 Wettelijke positie Faunabeheereenheid	6
2.3 Governanceprincipes	6
2.4 Organisatie.....	7
2.5 Samenwerking.....	9
4 Hoefdieren.....	18
4.1 Ree.....	18
4.2 Damhert	18
4.3 Valwild.....	19
5 Vos.....	20
6 Houtduif.....	21
7 Monitoringssoorten	22
8 Exoten en zwart en bruine rat.....	23
8.1 Exoten	23
8.2 Zwarte en bruine rat	24
9 Jacht	25
10 Databeheer	26
10.1 Registreren.....	26
10.2 Schadetegemoetkoming	27
10.3 Toezicht en handhaving	28
10.4 Tellingen	29
11 Communicatie.....	30
11.1 Websites	30
11.2 Faunakalender.....	31
11.3 Infosheets	31
11.4 Nieuwsbrieven.....	32
11.5 Helpdesk.....	32
11.6 Jaarverslag	32
11.7 Pers.....	32

Voorwoord

Sinds mijn aantreden als voorzitter van de Faunabeheereenheid Noord-Holland begin 2026 ben ik bijzonder hartelijk ontvangen door bestuur, bureau en alle betrokken partijen. Wat mij daarbij direct opviel, is de grote betrokkenheid waarmee iedereen zich inzet voor het faunabeheer. Die inzet, vanuit uiteenlopende rollen en achtergronden, vormt een stevige basis onder het werk van de FBE.

Faunabeheer raakt aan natuur, landbouw, veiligheid en maatschappelijke opvattingen over dierenwelzijn. De druk op de beschikbare ruimte in Nederland neemt toe, waardoor ook de spanning op het leefgebied van wilde dieren groeit. Conflicten tussen mens en dier worden zichtbaarder en complexer en vragen om zorgvuldige keuzes en een goed onderbouwde uitvoering.

Tegelijkertijd opereren we in een omgeving waarin beleidskaders in beweging zijn, juridische procedures toenemen en maatschappelijke opvattingen uiteenlopen. Juist daarom blijft investeren in onderling vertrouwen en begrip, in samenwerking, transparantie en kwaliteit noodzakelijk.

In 2025, het jaar voor mijn voorzitterschap, heeft de Faunabeheereenheid Noord-Holland belangrijke stappen gezet. De vaststelling van het Faunabeheerplan Ganzen 2025–2031 vormt daarbij een belangrijke mijlpaal. Het plan laat zien dat effectieve oplossingen alleen tot stand komen door samenwerking tussen wetenschap, beleid en uitvoering, en door het verbinden van verschillende belangen. Het feit dat dat in Noord-Holland is gelukt verdient een compliment aan alle betrokkenen.

Ook in de uitvoering is verder geïnvesteerd in professionalisering. Zo is gewerkt aan betere ondersteuning van uitvoerders, verbetering van de afzet van ganzen en verdere ontwikkeling van datagedreven werken. Dat is essentieel om keuzes zorgvuldig te kunnen onderbouwen en verantwoorden.

Een bijzondere en urgente opgave betrof de voorbereiding van de overdracht van de valwildaafhandeling aan de FBE Noord-Holland. Daarbij werd zichtbaar dat de uitvoering van deze taak al langere tijd onder druk stond. Met ondersteuning van de provincie en de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord is in korte tijd gewerkt aan de opbouw van een professionele organisatie. Daarmee zijn belangrijke stappen gezet in het verbeteren van de veiligheid, de ondersteuning en de randvoorwaarden voor de uitvoering. Dit betekent een wezenlijke verbetering voor de kwaliteit en continuïteit van deze taak.

Wat mij in de afgelopen maanden het meest is opgevallen, is de gezamenlijke inzet van alle betrokkenen. Van bureau en bestuur tot jagers, agrariërs, terreinbeheerders, boswachters en de besturen en leden van de wildbeheereenheden: ieder levert vanuit zijn eigen rol een onmisbare bijdrage aan het faunabeheer in Noord-Holland. De inzet is er opgericht om die unieke samenwerking voort te zetten en uit te bouwen.

Dat stemt mij als voorzitter trots. Trots op de samenwerking en op de gezamenlijke bijdrage aan zorgvuldig en uitvoerbaar faunabeheer in onze provincie.

Hans Huibers – voorzitter Faunabeheereenheid Noord-Holland.

1 De Faunabeheereenheid

1.1 Over de FBE Noord-Holland

Noord-Holland is rijk aan afwisselende natuur. Er zijn polders, duinen en stranden, waar veel verschillende planten en dieren leven. Die dieren moeten we beschermen, maar ze zorgen ook voor dilemma's. Als we onze weidevogels willen beschermen, wat doen we dan met dieren die eieren en kuikens eten? En ganzen horen in ons landschap, maar ze veroorzaken ook grote schade aan natuur en landbouw, en risico's voor de vliegveiligheid. Zulke dilemma's vragen om heldere keuzes, op basis van grondige kennis van natuur en maatschappij en om een goede samenwerking met alle betrokken partijen.

Als wilde dieren schade of overlast veroorzaken, neemt de FBE het voortouw om samen met betrokkenen tot oplossingen te komen. Daarmee dragen we bij aan het behalen van maatschappelijke doelen, zoals het realiseren van Natura 2000-doelen, het terugdringen van landbouwschade en het beperken van risico's voor de luchtvaart. Daarbij houden we zoveel mogelijk rekening met dierenwelzijn.

Het is onze wettelijke taak om binnen de kaders van de wet overheden, grondeigenaren, grondgebruikers en andere betrokken partijen te adviseren. We doen daartoe onderzoek, vertalen de resultaten naar een concrete aanpak en verwoorden deze in een faunabeheerplan, dat vervolgens ter goedkeuring aan de provincie wordt aangeboden. Indien het noodzakelijk is om dodelijke maatregelen in te zetten, vragen wij namens de betrokkenen de benodigde vergunningen aan bij de provincie. Hiermee ontzorgen wij grondeigenaren en grondgebruikers: zij hoeven niet individueel een vergunning aan te vragen, en overheden worden ontlast doordat zij niet op talloze losse aanvragen hoeven te beslissen. Door deze centrale aanpak verlagen we de administratieve lasten voor alle partijen aanzienlijk.

Daarnaast denken en bouwen we actief mee aan het ontwikkelen en verbeteren van processen die bijdragen aan een optimale uitvoering en verantwoording van het faunabeheer. Voorbeelden hiervan zijn digitale hulpmiddelen zoals [FaunaSpot](#), waarmee gegevens snel en efficiënt gedeeld en verwerkt kunnen worden. Ook hiermee verminderen we de administratieve druk voor zowel gebruikers als overheden.

Ons bestuur en het bureau hebben de kennis en ervaring om binnen de kaders van de wet alle belangen zorgvuldig af te wegen. We zijn een echte kennisorganisatie. Jurisprudentie, onafhankelijke adviezen, wetenschappelijke onderzoeken, tellingen en diergedrag: we nemen het allemaal mee in de onderbouwing van onze faunabeheerplannen. Bovendien houden we goed in de gaten of de ingezette maatregelen daadwerkelijk werken, zodat we indien nodig kunnen bijsturen. Door onze expertise en ervaring uit verschillende vakgebieden te combineren, streven we ernaar om binnen de wettelijke kaders de beste uitvoering te realiseren – én de administratieve lasten voor alle betrokkenen zo laag mogelijk te houden.

1.2 Wettelijke positie Faunabeheereenheid

De FBE Noord-Holland vindt haar wettelijke bestaansrecht in artikel 8.2 van de Omgevingswet. De FBE faciliteert en coördineert het duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren en de bestrijding van schadeveroorzakende dieren door grondgebruikers. De uitvoering hiervan geschiedt overeenkomstig de faunabeheerplannen. In de provinciale [Omgevingsverordening NH2022](#), vastgesteld 5 juli 2022 artikel 2.11, is dit nader ingevuld.

Als FBE hebben wij een verantwoordelijkheid voor de coördinatie van het beheer zoals dat beschreven staat in het faunabeheerplan (art. 2.9 OVNH 2022). Gezien de centrale positie en toegang tot informatie op verschillende niveaus is de FBE bij uitstek de organisatie die alle partijen informeert over ontwikkelingen op het gebied van faunabeheer. Wij kunnen daardoor zorgen voor een efficiënte uitwisseling van kennis en informatie.

1.3 Governanceprincipes

De FBE Noord-Holland handelt vanuit een aantal leidende principes die richting geven aan haar bestuurlijke en operationele werkwijze:

Onafhankelijkheid en transparantie

De FBE opereert onafhankelijk van de provincie en andere belanghebbenden. Besluitvorming vindt plaats op basis van inhoudelijke afwegingen, met transparantie richting stakeholders en publiek.

Consensusgericht bestuur

Besluiten worden genomen bij voorkeur op basis van breed draagvlak binnen het bestuur, waarbij het consensusmodel actief wordt bewaakt en versterkt.

Juridische en inhoudelijke zorgvuldigheid

Faunabeheerplannen en maatregelen worden juridisch getoetst en inhoudelijk onderbouwd, met oog voor robuustheid en maatschappelijke legitimiteit.

Zorgvuldigheid

De FBE streeft ernaar om zo min mogelijk dieren te doden of te verstoren om bijdrage te leveren aan de maatschappelijke doelen. Ingrijpen in het leven van wilde dieren gebeurt uitsluitend wanneer dit aantoonbaar noodzakelijk is. Daarbij wordt onnodig lijden voorkomen, verstoring van leefgebieden beperkt en het doden van dieren geminimaliseerd.

Verantwoording en rolverdeling

De FBE legt verantwoording af aan GS en PS en bewaakt een heldere rolverdeling tussen bestuur, directeur, bureau en uitvoerende partijen zoals WBE's.

Stakeholderbetrokkenheid en gebiedsgericht werken

Planvorming vindt plaats in samenspraak met maatschappelijke organisaties, agrarische vertegenwoordigers en andere belanghebbenden, met oog voor lokale omstandigheden.

Kwaliteitsborging en datavalidatie

Monitoring en evaluatie zijn essentieel voor het bijstellen van beheermaatregelen. De FBE zet in op betrouwbare data en onafhankelijke toetsing.

Samenwerking en kennisdeling

De FBE werkt samen met andere FBE's, BIJ12, IPO, provincies, rijk, (wetenschappelijke) instituties, praktijk experts en ander partners om kennis te delen en beleid te versterken.

Communicatie en publieke verantwoording

De FBE investeert in heldere communicatie en legt verantwoording af over haar handelen richting publiek en betrokken partijen.

1.4 Organisatie

Bestuur

Het bestuur van FBE Noord-Holland bestaat uit leden met kennis van en ervaring in faunabeheer, en met een breed maatschappelijk netwerk. De leden vertegenwoordigen verschillende maatschappelijke belangen, wat bijdraagt aan een breed gedragen en effectieve uitvoering van de wettelijke taken van de FBE.

Het bestuur bepaalt de strategische koers van de organisatie en houdt toezicht op de uitvoering van het beleid en de besluiten die het zelf heeft genomen. Daarbij werkt het bestuur nauw samen met de directeur, die verantwoordelijk is voor de dagelijkse aansturing en beleidsvoorbereiding, en met het bureau dat de uitvoering verzorgt.

De bestuursleden vertegenwoordigen de FBE actief naar buiten toe en onderhouden relaties met stakeholders zoals provincies, maatschappelijke organisaties en uitvoerende partijen. Het bestuur wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter, die het besluitvormingsproces begeleidt en de samenwerking stimuleert.

Hoewel bestuursleden zijn benoemd vanwege hun expertise en netwerk binnen specifieke maatschappelijke achterbannen, handelen zij in de eerste plaats in het belang van de FBE als geheel. De FBE is een samenwerkingsverband met een wettelijke taak, waarin verschillende belangen samenkomen. Bestuursleden dragen bij aan het realiseren van deze taak door gezamenlijk besluiten te nemen die recht doen aan het geheel van belangen, en niet uitsluitend aan de achterban die hen heeft voorgedragen.

Deze rol vraagt om bestuurlijke onafhankelijkheid, het vermogen om boven deelbelangen uit te stijgen, en het besef dat de legitimiteit van de FBE mede voortkomt uit het zorgvuldig afwegen van maatschappelijke, ecologische en juridische aspecten. Binnen dit kader is er ruimte voor dialoog en onderhandeling, maar altijd met het collectieve belang van de FBE en haar wettelijke opdracht als leidraad.

Het bestuur heeft in 2025 zesmaal vergaderd. Besluitvorming vindt bij voorkeur plaats op basis van consensus, met oog voor transparantie, zorgvuldigheid en maatschappelijke legitimiteit. Bij twee besluiten heeft de geleding jacht zich onthouden van stemming bij het vaststellen van het faunabeheerplan ganzen en houtduif. Het bestuur bestond uit de volgende leden:

- De heer J.P.J. Lokker – onafhankelijk voorzitter;
- De heer A. Hooijer – Land- en Tuinbouworganisatie Noord, Noord-Holland;
- De heer R. van Soelen – Koninklijke Jagersvereniging (KNJV), de Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer (NOJG) en de Wildbeheereenheden (WBE's) in Noord-Holland;
- De heer M. de Jong – terreinbeherende organisaties: Landschap Noord-Holland, Natuurmonumenten, Waternet, PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland, Goois Natuurreservaat;
- De heer N. de Snoo – Staatsbosbeheer
- De heer A. van Gelderen – Hollands Particulier Grondbezit;
- De heer J. van Nieuwenhuijzen – Agrarische Collectieven Noord-Holland;
- De heer F. Meijboom expert dierenwelzijn/diergedrag.

Wijziging in het voorzitterschap

In 2025 heeft de Faunabeheereenheid Noord-Holland afscheid genomen van haar voorzitter, Jan Pieter Lokker. Hij vervulde het voorzitterschap in de periode van 11 mei 2016 tot 17 december 2025 en heeft zich in die jaren met grote betrokkenheid ingezet voor de ontwikkeling van de organisatie en de positionering van de FBE.

Onder zijn voorzitterschap heeft de FBE belangrijke stappen gezet in de professionalisering van zowel het bestuur als het bureau. Jan Pieter Lokker gaf ruimte aan ontwikkeling, innovatie en het versterken van de kennisbasis van de organisatie. Hij stimuleerde een werkwijze waarin medewerkers zich konden verdiepen en vernieuwen, wat onder meer heeft bijgedragen aan de introductie van het registratiesysteem FaunaSpot. Dit systeem vormt inmiddels een belangrijke pijler onder de datagedreven werkwijze van de FBE en de onderbouwing van het faunabeheer.

Daarnaast heeft hij zich sterk gemaakt voor het versterken van samenwerking, zowel binnen de provincie als tussen faunabeheereenheden landelijk. Hij benadrukte daarbij het belang van bestuurlijke onafhankelijkheid, zorgvuldige afwegingen en het tonen van lef in een complex en maatschappelijk gevoelig werkveld. Ook in 2025 heeft hij nog een belangrijke bijdrage geleverd aan de bestuurlijke afwegingen rond nieuwe opgaven, waaronder de voorbereiding van de overdracht van de valwildafhandeling aan de FBE.

Het bestuur is Jan Pieter Lokker zeer erkentelijk voor de wijze waarop hij invulling heeft gegeven aan het voorzitterschap: betrokken, scherp, verbindend en met zichtbaar vertrouwen in bestuur, bureau en uitvoerders. Zijn inzet heeft in belangrijke mate bijgedragen aan de ontwikkeling van de FBE Noord-Holland tot de professionele organisatie die zij nu is.

In 2025 is de procedure gestart voor de werving van een nieuwe voorzitter. Die zoektocht heeft geleid tot de benoeming van Hans Huibers, die op grond van een bestuursbesluit van 17 december 2025 per 1 januari 2026 is benoemd voor een periode van vier jaar. Met zijn ervaring in het adviseren van overheden en semi-overheden en zijn bestuurlijke en toezichthoudende achtergrond is in hem een zeer geschikte kandidaat gevonden om de ingezette lijn van professionalisering en samenwerking voort te zetten.

Bureau

Het bureau van FBE Noord-Holland bestaat uit een deskundig en multidisciplinair team met expertise op het gebied van ecologie, (populatie-)biologie, data-analyse, omgevingsmanagement, communicatie, wetenschappelijk onderzoek en actuele natuurwetgeving. Het team bundelt ervaring en kennis op het gebied van beheer, monitoring en dataverzameling, en beschikt over een breed netwerk binnen en buiten de provincie.

In 2025 bestond het bureau uit 6 FTE verdeeld over de functies directeur, beleidsadviseurs, dataspecialist en administratief medewerker. Waar nodig is externe capaciteit ingezet voor specifieke opdrachten. Dankzij deze brede samenstelling en de samenwerking met andere organisaties is het bureau in staat om flexibel in te spelen op actuele ontwikkelingen, complexe vraagstukken integraal te benaderen en de uitvoering van het faunabeheer professioneel en efficiënt te organiseren

Het bureau werkt in een complexe omgeving waarin uiteenlopende maatschappelijke belangen spelen, waaronder die van wilde dieren zelf. Het team hanteert een multidisciplinaire benadering en zoekt naar oplossingen die ecologisch verantwoord, juridisch houdbaar en uitvoerbaar zijn.

In de uitvoering wordt gewerkt volgens de methodiek van Strategisch Omgevingsmanagement (SOM): processen worden voorspelbaar en transparant georganiseerd, en er wordt vroegtijdig gecommuniceerd met belanghebbenden. Het bureau draagt bij aan de legitimiteit van het beleid door te handelen op basis van wetenschappelijke feiten, zorgvuldige afwegingen en respect voor governanceprincipes zoals terughoudendheid in ingrijpen, samenwerking en publieke verantwoording.

1.5 Samenwerking

De bijdrage aan de provinciale beleidsdoelen

De provincie heeft de wettelijke taak om planten en dieren te beschermen. Dit is onder meer vastgelegd in de Wet natuurbescherming en de daaropvolgende Omgevingswet. De beleidsambities van de provincie Noord-Holland zijn opgenomen in de [Omgevingsvisie NH2050](#). De kaders over hoe we met onze omgeving omgaan zijn vastgelegd in de Omgevingswet en verder uitgewerkt in de [Omgevingsverordening NH2022](#) en beleidsregels. Over het algemeen is het verboden om in het wild levende dieren te doden, maar onder specifieke omstandigheden en indien er bepaalde maatschappelijke belangen in het geding zijn, kan hiervan worden afgeweken.

De provinciale beleidsdoelen streven samengevat naar het volgende:

- Een goede balans tussen de instandhouding van soorten en de intrinsieke waarde van het dier enerzijds, en het voorkomen en bestrijden van schade m.b.t. de wettelijke belangen anderzijds;
- Een efficiënt en goed functionerend faunabeheersysteem en een helder en haalbaar uitvoeringsbeleid, met draagvlak en begrip hiervoor in de samenleving;
- Voorkomen en terugdringen van ernstige schade aan gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom o.a. door het besluiten tot afgifte van ontheffingen;
- Verbetering van de verkeersveiligheid op de weg en het spoor;
- Voorkomen en terugdringen van negatieve invloeden op wilde flora en fauna, evenals de instandhouding van een natuurlijke habitat;
- Het veiligstellen van het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid;
- Het voorkomen en bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- Een minimale stand van invasieve exoten.

Sinds 2003 heeft de FBE Noord-Holland een subsidierelatie met de provincie Noord-Holland. Jaarlijks wordt een jaarplan opgesteld, waarin staat welke bijdrage de FBE levert aan deze beleidsdoelen. Het gaat hierbij om de maatschappelijke belangen flora en fauna, openbare orde en veiligheid en landbouwschade. Op basis van dit activiteitenplan stelt de provincie de middelen ter beschikking om dit uit te voeren.

Internationale samenwerking

De FBE Noord-Holland heeft een adviesfunctie in de Werkgroep [AEWA](#) Ganzen (WAG), net als [SOVON](#). AEWA staat voor *Afrikaans-Euraziatische Watervogelovereenkomst*. De WAG coördineert de inbreng van Nederland in internationaal verband namens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de provincies. De WAG zorgt ervoor dat internationale afspraken, data en kennis op nationaal niveau beschikbaar worden gesteld. Op deze wijze worden ganzen internationaal gemonitord, niet alleen wat betreft aantallen, maar ook met betrekking tot het uitvoeringsbeleid. Jaarlijks vindt er een congres plaats waar de resultaten en doelen worden besproken, gecontroleerd en waar afspraken worden gemaakt.

De FBE Noord-Holland neemt als adviseur deel aan deze werkgroep. De werkzaamheden bestaan uit het verzamelen van landelijke afschotgegevens van de grauwe gans en brandgans, het informeren en adviseren van de faunabeheereenheden in Nederland, en het ophalen van hun belangen. Daarnaast vindt er zeven keer per jaar overleg plaats en wordt er advies gegeven met betrekking tot het opstellen van Favourable Reference Values (FRV's) en Adaptive Flyway Management Programmes (AFMP's). AEWA heeft verschillende expertgroepen. Werknemers van de FBE Noord-Holland nemen deel aan de expertgroepen Brandgans, Grauwe Gans, en Landbouwschade.

Landelijke samenwerking

De FBE Noord-Holland werkt samen met diverse specialisten, waaronder juristen, organisatiedeskundigen en wetenschappers van organisaties zoals [Sovon](#), [NIOO-KNAW](#) en de [Zoogdierenvereniging](#). Het personeel van de FBE Noord-Holland neemt deel aan o.a. het

landelijk secretarissenoverleg FBE NL, overleggen in het kader van schade ([BIJ12](#)) en de taakgroep Ganzen van het Interprovinciaal Overleg ([IPO](#)), waar wij namens alle FBE's in Nederland als adviseur betrokken zijn.

Regionale samenwerking met betrekking tot ganzen

De FBE Noord-Holland werkt afhankelijk van het onderwerp in wisselende coalities samen met provincies en andere FBE's. Voor vliegveiligheid zijn dit de provincies en FBE's uit Flevoland, Utrecht en Zuid-Holland. Voor de ruivangsten zijn dit de FBE's Zeeland, Utrecht en Zuid-Holland. In september 2023 zijn de faunabeheereenheden Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zeeland en Zuid-Holland onder de titel 'Ganzenplan' gestart met het maken van een gezamenlijke gegevensbasis voor een faunabeheerplan Ganzen.

Taakgroep ganzen

De Bestuurlijke Adviescommissie Vitaal Platteland (BAC-VP) heeft besloten om een taakgroep Ganzen op te zetten onder de IPO-werkgroep Natuurwetgeving. Deze adviescommissie bestaat uit de gedeputeerden van de 12 provincies met de portefeuille Natuur. De taakgroep is ingesteld naar aanleiding van het eindadvies "Ganzen zonder grenzen: advies voor een robuust en gebiedsgericht ganzenbeheer". De samenwerking tussen de provincies richt zich voornamelijk op de implementatie van de AEWA-aanpak en zorgt voor een goede afstemming op internationaal, nationaal, provinciaal en regionaal/lokaal niveau. De FBE Noord-Holland vertegenwoordigt FBE Nederland in deze taakgroep als adviseur. Hiermee wordt een optimale aansluiting tussen wetgeving, beleid, plan en uitvoering gerealiseerd. De taakgroep is vijfmaal online en eenmaal live bij elkaar gekomen.

2 Ganzen

Ganzen veroorzaken in Noord-Holland schade op het gebied van de landbouw, de vliegveiligheid en de natuur. Op hoofdlijnen splitst dit zich in faunabeheerplannen en de uitvoering van beheer. Om de schade te reduceren lopen er verschillende processen, projecten en deelprojecten.

2.1 Plan

Faunabeheerplan Ganzen Noord-Holland 2025-2031

Op 11 maart 2025 heeft de provincie Noord-Holland het Faunabeheerplan Ganzen Noord-Holland 2025-2031* [goedgekeurd](#). Dit plan beschrijft een maatschappelijk breed gedragen, integraal pakket aan maatregelen. Het doel van deze maatregelen is om de risico's op schade aan de verschillende belangen op een maatschappelijk aanvaardbaar niveau te brengen, terwijl tegelijkertijd de duurzame instandhouding van de populatie stand- en trekganzen wordt gewaarborgd.

*Dit faunabeheerplan bestaat uit 4 delen:

- [Deel A \(maatregelenpakket\)](#)
- [Deel B \(gegevensbasis\)](#)
- [Deel C \(bijlagen\)](#)
- [Deel D \(participatie\)](#)

Bestuurlijke agenda

Bij het opstellen van het Faunabeheerplan Ganzen Noord-Holland 2025-2031 is gebleken dat voor een effectieve uitvoering van het beheer aanvullende inzet nodig is op een aantal randvoorwaarden. Tijdens het planproces zijn op meerdere onderdelen knelpunten gesignaleerd, onder meer op het gebied van kennisontwikkeling, datagebruik, uitvoeringscapaciteit en beleidskaders. Deze knelpunten liggen grotendeels buiten de directe reikwijdte van het faunabeheerplan, maar zijn wel bepalend voor de effectiviteit van het beheer. Om deze opgaven expliciet te adresseren is, aanvullend op het faunabeheerplan, een [bestuurlijke agenda](#) opgesteld. Deze agenda vormt een nadere uitwerking van randvoorwaarden die van invloed zijn op de uitvoering van het faunabeheerplan.

De bestuurlijke agenda is vastgesteld door het bestuur van de Faunabeheereenheid Noord-Holland en aangeboden aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland. Daarmee is de agenda gepositioneerd als instrument om, in samenwerking met de provincie en andere betrokken partijen, te komen tot gerichte afspraken over inzet, beleid en benodigde middelen voor de komende beheerperiode.

Met de bestuurlijke agenda wordt beoogd om de gesignaleerde knelpunten doelgericht aan te pakken en de uitvoering van het ganzenbeheer verder te versterken.

Vergunningen soortenbescherming

Op basis van het Faunabeheerplan Ganzen Noord-Holland 2025–2031 zijn twee vergunningen aangevraagd en verleend in 2025:

- Ondersteunend afschot op kwetsbare gewassen jaarrond;
- Populatiebeheer grauwe gans en Canadese gans in de periode 1 februari tot en met 30 september gehele provincie en in de Schiphol 10 km zone jaarrond.

Tegen beide vergunningen is beroep ingediend.

Gebiedsbescherming

Om te kunnen beheren in Natura 2000-gebieden zijn gebiedsvergunningen nodig, of moet het beheer worden opgenomen in de Natura 2000-beheerplannen. Daarvoor dient uitgebreid te worden getoetst hoe het beheer kan worden uitgevoerd zonder dat dit de natuurdoelen van het gebied schaadt. Deze toetsing wordt beschreven in een passende beoordeling, opgesteld door een onafhankelijk ecologisch adviesbureau. Dit arbeidsintensieve proces is gestart in 2022 en vraagt jaarlijks aandacht.

In totaal zijn er passende beoordelingen gemaakt voor tien Natura 2000-gebieden. Voor vier gebieden is een vergunningaanvraag gedaan. Deze vergunningen zijn verleend. Zes passende beoordelingen zijn opgenomen in een beheerplan.

Tegen de verlening van de vergunning Naardermeer en de vergunning Zwanenwater is bezwaar en vervolgens beroep ingediend. In deze procedure adviseert de FBE en is de FBE als derde-belanghebbende en expert aanwezig geweest bij de behandeling van het bezwaar en beroep.

Natura2000 gebied	Vergunning of beheerplan	Periode	Werkzaamheden 2025
Polder Zeevang	OD.261123	Koppelaafschot: 15 febr-1 april Ruivangsten: 1 mei t/m 31 juli	
	Beheerplan Zeevang		Expert evaluatie beheerplan
Zwanenwater en Pettemerduinen	OD.371196	Ruivangsten: 1 mei t/m 31 juli	Update passende beoordeling Advisering bezwaar- en beroep
Eemmeer & Gooimeer Zuidoever, Naardermeer & Oostelijke Vechtplassen	OD.367111	Koppelaafschot: 1 febr-1 april Ruivangsten: 1 mei t/m 31 juli	Update passende beoordeling Advisering bezwaar- en beroep
Eilandspolder	Beheerplan Eilandspolder		
Westzaan	Beheerplan Polder Westzaan		
Ilperveld, Varkensland, Oostzanderveld & Twiske	Beheerplan IVOT		Advisering beroep
Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	Beheerplan		Advisering beroep
Duinen en Lage Land Texel	OMG-008406/DMS4236 36	Koppelaafschot: 1 febr-30 april Ruivangsten: 1 mei t/m 31 juli	Update passende beoordeling

Ganzen Schiphol

De FBE heeft de provincie Noord-Holland geadviseerd in het kader van het convenant "Reduceren risico vogelaanvaringen Schiphol". Het doel van dit convenant is om voortdurend het risico op botsingen tussen vliegtuigen en vogels op en rond de nationale luchthaven Schiphol te reduceren door passende maatregelen te nemen. De FBE Noord-Holland maakt geen onderdeel uit van het convenant, maar ondersteunt de provincie daar waar mogelijk door te voorzien in data en kennis met betrekking tot het beheer van ganzen.

Geluiddemper

Voor het uitvoeren van ganzenbeheer in Natura 2000-gebieden vereisen de gebiedsvergunningen het gebruik van een geluiddemper. Voor het aanschaffen, houden en gebruiken van een geluiddemper is een ontheffing van het ministerie van Justitie noodzakelijk. De FBE Noord-Holland voert dit proces uit voor faunabeheerders die onderdeel uitmaken van het gecoördineerd beheer (en het valwildteam).

2.2 Uitvoering van beheer

Om de doelen van het faunabeheerplan te bereiken, zijn er verschillende benaderingen. Daarbij is inzet nodig van de grondgebruikers agrarisch en natuur, vrijwillige en beroepsmatige schadebestrijders en een gespecialiseerd bedrijf voor het vangen van ruiende ganzen (ruivangsten). De FBE Noord-Holland coördineert en faciliteert deze inzet. Om een grotere bijdrage te leveren aan de gestelde doelen is een forse verhoging van de inzet noodzakelijk van alle partijen. De faunabeheereenheid gaat hen daarin ondersteunen.

De Wildbeheereenheden (WBE's) zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het faunabeheerplan. WBE's vormen de verbindende schakel tussen grondgebruikers en jagers en organiseren de uitvoering van het beheer binnen hun werkgebied. Daarbij werken zij samen met agrariërs, terreinbeherende organisaties en andere betrokken partijen.

De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en bestrijden van schade ligt bij de grondgebruiker. Deze geeft opdracht tot uitvoering van beheer aan schadebestrijders, veelal jagers die binnen WBE-verband opereren. WBE's zorgen ervoor dat deze inzet in samenhang wordt georganiseerd en afgestemd, zodat het faunabeheerplan gebiedsgericht en effectief wordt uitgevoerd.

Binnen hun werkgebied stellen WBE's, in samenwerking met grondgebruikers en uitvoerders, integrale werkplannen op. Deze werkplannen omvatten alle typen gebieden, agrarisch gebied, natuurgebieden en de bebouwde omgeving, en zorgen ervoor dat maatregelen op elkaar worden afgestemd en bijdragen aan de realisatie van de doelen uit het faunabeheerplan.

De rol van de WBE verschilt daarbij per type beheer. Bij schadebestrijding gaat het vaak om lokale afstemming tussen grondgebruiker en jager, waarbij de WBE faciliteert en verbindt. Bij populatiebeheer is juist een bredere, gebiedsgerichte samenwerking nodig, waarbij de WBE partijen bijeenbrengt en zorgt voor afstemming over meerdere gebieden.

De Faunabeheereenheid Noord-Holland vervult hierbij een aanvullende rol. De FBE stelt het faunabeheerplan vast op provinciaal niveau, bewaakt de samenhang en ondersteunt de uitvoering waar nodig, bijvoorbeeld door het bieden van middelen, kennis en coördinatie. Daarmee wordt geborgd dat de lokale uitvoering door WBE's aansluit op de provinciale doelen en kaders.

Ondersteuningspakket voor uitvoerders in het veld

In 2025 heeft de FBE Noord-Holland, vooruitlopend op de intensivering van het ganzenbeheer, gewerkt aan de ontwikkeling van een ondersteuningspakket voor de uitvoerders in het veld. Dit pakket is gericht op het beheerseizoen 2026 en heeft als doel de uitvoering door wildbeheereenheden (WBE's), grondgebruikers en faunabeheerders gezien de grote opgave aan te vullen.

In het najaar is, per werkgebied van een wilfbeheereenheid in beeld gebracht welke inspanning nodig is en bij de wilfbeheereenheden geïnventariseerd wat zij kunnen bieden en wat zij nodig hebben om de doelen te bereiken. Deze inventarisatie vormt de basis voor verdere ondersteuningsmaatregelen, zoals het versterken van de inzet in het veld, het verbeteren van samenwerking en het organiseren van aanvullende capaciteit.

Koelingen ten behoeve van afzet van ganzen

Doordat de provincie Noord-Holland in de loop van 2025 een extra projectsubsidie heeft verstrekt kon een belangrijk onderdeel van deze ondersteuning al in 2025 in gang worden gezet. De afzet van geschoten ganzen vormde al langer een knelpunt in de uitvoering. De FBE heeft daarom, in samenwerking met betrokken partijen, de afgelopen jaren gewerkt aan het inzichtelijk maken op welke plek in de keten het systeem vaalt. Dit heeft geleid tot twee onderzoeken. Op basis van de uitkomsten van die onderzoeken heeft dit in 2025 concreet vorm gekregen door het realiseren van voorzieningen (koelingen) voor opslag en transport naar de poelier van de ingeleverde ganzen. Hiermee is een belangrijke randvoorwaarde voor de uitvoering versterkt. Hiermee wordt beoogd verspilling te voorkomen en het afschot een plek te geven in de voedselketen.

De start van dit netwerk is eind augustus 2025 gemarkeerd met een officiële opening door de gedeputeerde in Noordbeemster, waarbij betrokken partijen uit de keten aanwezig waren. Begin augustus 2025 zijn de eerste vier koelingen beschikbaar gekomen op de locaties Wijdenes, Assendelft, Nederhorst den Berg en Texel. Kort daarna is het netwerk uitgebreid met een vijfde locatie in Noordbeemster. In het najaar zijn aanvullende locaties in gebruik genomen, waaronder Westerland en Waverveen, waarmee de dekking in de provincie verder is vergroot.

Parallel daaraan is gewerkt aan het organiseren van de keten rondom de verwerking van ganzen, waaronder transport naar slachterijen. Hiermee zijn belangrijke schakels in de afzetketen hersteld, waardoor jagers hun afschot weer kunnen afleveren en verwerken. Met deze ontwikkeling is in 2025 de basis gelegd voor een provinciedekkend netwerk van koelingen. Dit draagt bij aan een beter uitvoerbaar beheer, vermindert voedselverspilling en versterkt de maatschappelijke verantwoording van het ganzenbeheer.

Beheer in niet agrarische gebieden

Bij het opstellen van het Faunabeheerplan Ganzen 2021–2024 is geconstateerd dat effectief populatiebeheer van ganzen met name plaatsvindt in het vroege voorjaar (februari, maart en april) en dat het beheer van ganzen in de niet agrarische gebieden achterblijft.

De uitvoering van beheer in niet-agrarische gebieden kent specifieke uitdagingen. Deze gebieden worden gekenmerkt door aanvullende regels vanuit gebiedsbescherming, versnipperd eigendom en uiteenlopende functies, zoals natuurbeheer, recreatie en veiligheid. In het beheerplan of de vergunning is daarom vastgelegd op welke wijze het beheer uitgevoerd kan worden. De combinatie van verschillende belangen vraagt om een zorgvuldige voorbereiding en uitvoering, met intensieve afstemming met betrokken partijen en oog voor maatschappelijk draagvlak.

Om populatiereductie ook in deze gebieden mogelijk te maken, heeft de FBE Noord-Holland in 2021, in samenwerking met partners, een pilotproject gestart onder de noemer *gecoördineerd beheer*. Binnen dit project wordt het beheer uitgevoerd door medewerkers die in opdracht van, of onder coördinatie staan van, de FBE Noord-Holland. De uitvoering vindt plaats in nauwe samenwerking met terreinbeherende organisaties en wordt, waar nodig, onderbouwd met een passende beoordeling.

Gedurende de pilot zijn, op basis van monitoring en praktijkervaringen, werkwijzen waar nodig aangepast. In 2025 zijn de werkzaamheden, met behulp van projectfinanciering van de provincie Noord-Holland, opgeschaald, waardoor in meerdere Natura 2000-gebieden extra inzet mogelijk was.

De opgedane ervaringen laten zien dat gecoördineerd beheer bijdraagt aan een effectievere uitvoering van populatiebeheer in deze gebieden. Op basis daarvan wordt de pilot vanaf 2026 omgezet naar een structureel onderdeel van de werkzaamheden van de FBE Noord-Holland en verder uitgebreid naar overige gebieden. Het IJsselmeergebied vormt hierbij een uitzondering; dit gebied bevindt zich nog in de onderzoeksfase.

Ruivangsten

Om de doelen voor het ganzenbeheer te halen en zo min mogelijk ganzen te doden, moet het beheer zo efficiënt en effectief mogelijk worden uitgevoerd. Het beheer is daarom gericht op reductie van zowel de aanwas als het aantal (potentiële) broedparen door koppelaafschot, broedparenafschot en [ruivangsten](#). Tijdens de ruiperiode kunnen ganzen tijdelijk niet vliegen, en verzamelen ze zich vaak in grote groepen. Deze groepen kunnen relatief eenvoudig worden gevangen en gedood met behulp van CO₂. In 2025 heeft de faunabeheereenheid wederom in samenwerking met een gespecialiseerd bedrijf de ruivangsten uitgevoerd. De FBE Noord-Holland heeft potentiële locaties gemonitord voor en tijdens de ruivangsten. Gedurende de vangdagen en vangacties is er altijd een medewerker van de FBE Noord-Holland in het veld aanwezig geweest om toe te zien op de uitvoering. Alle gedode ganzen zijn afgevoerd door een poelier.

3 Hoefdieren

3.1 Ree

Op 23 juni 2021 heeft het bestuur van de FBE Noord-Holland het [Faunabeheerplan Ree](#) vastgesteld. Dit faunabeheerplan is gericht op het voorkomen van schade door aanrijdingen met auto's en het daarbij voorkomen van dierenleed. Ingrijpen in de populatie middels afschot is vooralsnog niet noodzakelijk geacht. Er zijn namelijk nog mogelijkheden om schade te voorkomen met preventieve maatregelen. Het plan is bedoeld voor grondeigenaren en grondgebruikers zoals natuurorganisaties en gemeenten, zodat zij gerichte preventieve maatregelen kunnen nemen.

De activiteiten in 2025 omvatten het laten uitvoeren van de tellingen, het monitoren en rapporteren van valwildgegevens, en de inzet van andere middelen dan afschot om aanrijdingen te voorkomen.

3.2 Damhert

Op 26 juni 2020 heeft het bestuur van de FBE Noord-Holland het [Faunabeheerplan Damherten](#) in het Noord- en Zuid-Hollandse Duingebied 2020-2026 vastgesteld. Op 20 oktober 2020 hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland dit plan goedgekeurd. Op 9 maart 2021 volgde de definitieve goedkeuring, nadat ook Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland hadden ingestemd met het besluit.

De uitvoering van het beheer vindt plaats op basis van een ontheffing, zowel [binnen](#) en [buiten](#) het leefgebied van de damherten. Jaarlijks stelt de FBE Noord-Holland een [tel- en beheerrapportage](#) op waarin de voortgang van de maatregelen wordt geëvalueerd en de beheeropgave voor het volgende seizoen wordt gegeven.

Uit de [tel- en beheerrapportage beheerseizoen 2024-2025](#) blijkt dat, na een langdurige en intensieve beheerinspanning, de populatie damherten is teruggebracht tot de in 2016 vastgestelde doelstand. Hiermee is een belangrijke mijlpaal bereikt. Uit de monitoring van het zogenaamde valwild blijkt dat het aantal aanrijdingen met damherten is afgenomen en dat schade aan landbouw niet meer wordt gemeld. Er zijn eerste tekenen van herstel van de vegetatie in de duingebieden, al moet de komende jaren blijken in hoeverre dit herstel doorzet.

De inzichten uit de tel- en beheerrapportages worden gebruikt om de effecten van het gevoerde beheer te beoordelen en vormen input voor het volgende faunabeheerplan. Daarbij wordt gekeken of aanpassing van maatregelen noodzakelijk is om de bereikte situatie te bestendigen en verdere natuurontwikkeling te ondersteunen.

Voor het beheer van damherten bestaat jaarlijks veel belangstelling vanuit de media. De FBE Noord-Holland heeft, in nauw overleg met de terreinbeheerders, de media te woord gestaan.

3.3 Valwild

Per 1 januari 2026 is de verantwoordelijkheid voor de afhandeling van valwild in Noord-Holland door de provincie belegd bij de Faunabeheereenheid Noord-Holland (FBE). Tot die tijd werd deze taak uitgevoerd door Stichting Wildaanrijdingen Nederland. Met deze wijziging heeft de FBE een nieuwe uitvoeringsverantwoordelijkheid gekregen op het snijvlak van dierenwelzijn, openbare veiligheid en maatschappelijk draagvlak.

Op basis van een aanvullende projectsubsidie van de provincie Noord-Holland kon in aanloop naar deze overdracht in 2025 gestart worden met de inrichting van een professionele valwildorganisatie. De professionalisering is een omvangrijke opgave die gefaseerd wordt ingevoerd. Het streven is om uiterlijk per 1 januari 2027 te beschikken over een volledig professioneel opererende en toekomstbestendige organisatie.

Er is daarbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de ervaring van het bestaande team om een zorgvuldige overgang te waarborgen. Een externe kwartiermaker is aangesteld om, samen met de FBE-organisatie, de eerste fase vorm te geven.

In 2025 zijn wensen en verwachtingen van zowel het team als stakeholders geïnventariseerd en besproken in bijeenkomsten met het bestaande valwildteam. Er is een voorlopig protocol vastgesteld en er zijn contracten opgesteld. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over vergoedingen, verzekering en een basisuitrusting. De risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) is in gang gezet; de uitkomsten en verbetermaatregelen worden in 2026 verder uitgewerkt en geïmplementeerd.

Ook is gestart met de inrichting van de operationele randvoorwaarden, waaronder de centrale aansturing en de voorbereiding van de bereikbaarheid via de meldkamer van de politie. De protocollen en werkwijzen worden in 2026, mede op basis van praktijkervaringen, verder aangescherpt en doorontwikkeld.

De organisatie is opgezet in nauwe samenwerking met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, de politie en andere betrokken partijen. In het opbouwjaar 2026 werken de provincie Noord-Holland en de FBE daarbij nauw samen en dragen zij gezamenlijk zorg voor een zorgvuldige implementatie en beheersing van risico's.

4 Vos

4.1 Faunabeheerplan Vos Noord-Holland 2024-2029

Nederland is een karakteristiek weidevogelland met een grote internationale verantwoordelijkheid voor deze vogels. Het gaat echter slecht met de meeste weidevogels, maar ook met veel soorten van akkers, strandjes en kwelders. Verlies van geschikt broedgebied is de hoofdoorzaak, naast predatie van nesten en jonge vogels.

De overheid zet vol in op alle factoren die bijdragen aan de verbetering van het broedsucces van weidevogels. Zo wordt er hard aan gewerkt om broedgebieden te herstellen, hoewel de resultaten nog onvoldoende zijn. Ook wordt ingezet op het voorkomen van predatie. Vaak blijkt de vos de belangrijkste predator. De faunabeheereenheid Noord-Holland heeft vanwege de bescherming van grondbroedende vogels een Faunabeheerplan Vos vastgesteld. Op 28 november 2023 heeft de Provincie Noord-Holland dit plan [goedgekeurd](#).

4.2 Ontheffing

Op 1 februari 2024 is aan de faunabeheereenheid Noord-Holland een [ontheffing](#) verleend voor het bestrijden van de vos. Op basis van die ontheffing vindt uitvoering (afschot) plaats. Desondanks blijft predatiebeheer van de vos nog niet in alle situaties succesvol.

In 2024 is daarom een workshop georganiseerd met verschillende experts. Uit deze workshop volgde dat er mogelijkheden zijn voor het optimaliseren van het vossenbeheer. Een belangrijke aanbeveling is om te komen tot betere afstemming en samenwerking tussen partijen. Ingezet wordt op planmatige en gecoördineerde uitvoering die de afzonderlijke jachtvelden overstijgt. Cruciaal daarbij is dat een uniforme verslaglegging geborgd wordt. Verschillende partijen willen hiermee aan de slag. De resultaten kunnen vervolgens weer gebruikt worden voor het optimaliseren van de uitvoering zoals het verhogen van de inzet, eventueel met ondersteuning van de provincie en/of het aanvragen van een vergunning voor het kunnen doden van de vos in een specifiek gebied in de periode van 1 december tot 1 februari. Het initiatief hiervoor ligt bij de gebiedspartners (terreinbeherende organisaties en/of agrarische natuurverenigingen) die daarbij de samenwerking opzoeken met andere partijen zoals de wildbeheereenheden. De faunabeheereenheid Noord-Holland heeft deze partners hierbij ondersteund.

5 Houtduif

Sinds april 2023 is het afschot van houtduiven buiten de jachtperiode (15 oktober tot en met 31 januari) in Noord-Holland niet meer toegestaan, na een uitspraak van de Raad van State inzake de landelijke vrijstelling. Als gevolg hiervan heeft de provincie de regeling voor schadetegemoetkoming ook opengesteld voor de houtduif. Dit leidde tot een sterke toename van het aantal uitgekeerde schadetegemoetkomingen voor deze soort.

Om schade aan landbouwgewassen te beperken, is de FBE Noord-Holland direct na de uitspraak gestart met het ontwikkelen van een faunabeheerplan dat voldoet aan alle wettelijke eisen en waarmee schadebestrijding weer mogelijk wordt. Dit betekent dat:

- de noodzaak voor schadebestrijding duidelijk moet zijn;
- alternatieven aantoonbaar onvoldoende werkzaam zijn;
- het voorgestelde beheer niet leidt tot verslechtering van de Staat van Instandhouding.

Deze onderbouwingen zijn verwerkt in het Faunabeheerplan Houtduif. Begin september 2025 is de website houtduivenplan.nl gelanceerd, waarop achtergrondinformatie en de planning van het faunabeheerplan te vinden waren. Via deze website konden alle betrokkenen, agrariërs, grondgebruikers, jagers, faunabeschermers, natuurorganisaties, vogelexperts en andere geïnteresseerden, het conceptplan inzien en hun reactie geven.

De communicatie over het participatieproces verliep via nieuwsbrieven van de FBE Noord-Holland:

- Op 2 juli 2025 is aangekondigd dat het concept-FBP Houtduif eind september 2025 op de website gepubliceerd zou worden, met een reactietermijn van vier weken.
- Op 3 september 2025 volgde een vooraankondiging en is de website live gegaan.
- Op 26 september 2025 is het conceptplan gepubliceerd en zijn alle betrokkenen uitgenodigd om te reageren.

Het concept Faunabeheerplan Houtduif 2025-2032 heeft van 26 september tot en met 26 oktober 2025 ter inzage gelegen. In totaal zijn er 13 reacties ontvangen. Conform artikel 6.3 lid 1 van het Omgevingsbesluit zijn de wildbeheereenheden binnen het werkgebied van de FBE expliciet uitgenodigd om te reageren via de nieuwsbrief voor WBE-besturen. Daarnaast is deze informatie gedeeld via de algemene nieuwsbrief van de FBE. Ook Faunabescherming, Dierenbescherming en Vogelbescherming Nederland zijn, conform de eisen uit de Omgevingsverordening NH2022, per e-mail benaderd voor feedback. Hiervan is een [participatieverslag](#) gemaakt. Hierin is anoniem weergegeven welke inbreng is geleverd en op welke wijze deze zijn meegenomen in het faunabeheerplan.

Op 17 december 2025 heeft het bestuur het [faunabeheerplan houtduif](#) vastgesteld. Op basis van dit plan eind 2025 GS is verzocht vergunning te verlenen voor verjaging met ondersteunend afschot op kwetsbare gewassen in de hele provincie van 1 maart tot 15 oktober

6 Monitoringssoorten

Een aantal soorten worden gemonitord door de FBE. Dit zijn soorten waar op dit moment geen dodelijke maatregelen van toepassing zijn maar die wel schade (kunnen) aanrichten. Het gaat om soorten die op de landelijke en provinciale vrijstellingenlijsten staan, maar ook om andere diersoorten zoals de smient en de ree. De monitoring bestond in de basis uit het signalen ontvangen uit de praktijk, het op de hoogte blijven van de jurisprudentie, de ontwikkeling van de schadedata die door BIJ12 worden verzameld, de ontwikkeling van de soort (Staat van Instandhouding, aantalsontwikkeling etc.) en het beantwoorden van vragen via de helpdesk en het informeren over de stand van zaken via de nieuwsbrief.

De FBE Noord-Holland volgt voortdurend ontwikkelingen die relevant zijn voor het faunabeheer. Dit betreft in de eerste plaats de ontwikkeling van populaties, op basis van landelijke meetnetten (Netwerk Ecologische Monitoring) en aanvullende tellingen die onder coördinatie van de FBE worden uitgevoerd, zoals voor reeën, damherten en ganzen.

Daarnaast wordt de ontwikkeling van schade gevolgd aan de hand van schademeldingen en -data van onder andere BIJ12. De FBE heeft hierin geen uitvoerende rol, maar toetst en duidt deze gegevens in relatie tot het faunabeheer. Ook worden de ontwikkelingen in jurisprudentie en beleidskaders actief gevolgd, aangezien deze bepalend zijn voor de mogelijkheden van beheer.

Op basis van deze informatie evalueert de FBE Noord-Holland de werking en doelstellingen van faunabeheerplannen. Indien ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, wordt gesignaleerd of aanpassing van bestaande faunabeheerplannen of het opstellen van nieuwe plannen wenselijk is. Waar nodig adviseert de FBE de provincie en andere betrokken partijen over beleidsmatige keuzes.

7 Exoten en zwart en bruine rat

7.1 Exoten

Exoten, of uitheemse plant- en diersoorten, zijn soorten die van nature niet in Nederland voorkomen, maar hier door toedoen van de mens terecht zijn gekomen. De Europese Unie heeft een lijst opgesteld van exotische planten en dieren die schadelijk zijn voor de inheemse natuur (de invasieve exoten) en dus onwenselijk zijn in de EU.

Op die lijst staan drie diersoorten die in Noord-Holland voorkomen en op basis van een provinciale opdracht worden bestreden: de [nijlgans](#) (*Alopochen aegyptiacus*), de [rosse stekelstaart](#) (*Oxyura jamaicensis*) en de [wasbeerhond](#) (*Nyctereutes procyonoides*). Het [sikaahert](#) (*Cervus nippon*) staat nog niet op de EU-lijst, maar is door een Europese werkgroep ter bescherming van de biodiversiteit (SEBI) wel al als zeer ongewenste soort bestempeld waarvoor bestrijding noodzakelijk is. Ook hiervoor is een opdracht beschikbaar.

De FBE Noord-Holland zorgt dat deze opdrachten beschikbaar zijn voor uitvoerders en rapporteert jaarlijks over het gebruik ervan. Daarnaast worden vragen over faunabeheer beantwoord en wordt de Provincie Noord-Holland zo nodig geadviseerd. Met betrekking tot twee exoten worden hierop aanvullend extra taken uitgevoerd. Dit betreft de rosse stekelstaart en het sikaahert.

Rosse stekelstaart

De aanpak van deze soort vraagt om een gerichte en intensieve inzet. In de praktijk bleek dat bestrijding via jachthouders beperkt effectief was, onder meer doordat de soort zich veelal ophoudt in natuurgebieden waar specifieke voorwaarden gelden en toegang niet vanzelfsprekend is. Daarnaast vraagt het beheer specifieke kennis en een hoge inzet.

Om deze redenen is vanaf winter 2022/2023 een projectaanpak gestart, waarbij de FBE werkt met beroepsmatige faunabeheerders. Deze inzet is ook in 2025 voortgezet. Het doel van deze aanpak is het terugbrengen en, waar mogelijk, elimineren van de populatie binnen Noord-Holland. De werkzaamheden worden gefinancierd door een projectsubsidie.

De resultaten laten zien dat deze gerichte inzet effect heeft en bijdraagt aan het terugdringen van de populatie. In december 2025 verrichtte Sovon voor de negende keer sinds 2011 een [landelijke telling](#) van de Rosse Stekelstaart. Deze resulteerde in 31 exemplaren verspreid over tien gebieden. Een jaar eerder werden er nog tweemaal zoveel geteld. De hoogste aantallen werden vastgesteld in 2021 en 2022, toen er respectievelijk 112 en 108 Rosse Stekelstaarten werden aangetroffen. Daarna tekende zich een forse afname af, met 75 exemplaren in 2023 en 62 in 2024. Ten opzichte van 2021 lag het aantal individuen in 2025 dus ca. 72% lager.

De belangrijkste verklaring voor de afname ligt in bestrijdingsmaatregelen die in Noord-Holland zijn getroffen. Hierdoor daalde het aantal op de Loenderveense Plas (provincie Noord-Holland) bijvoorbeeld van 84 in december 2022 tot slechts vijf in december 2025.

Sikahert

Het sikahert is een uitheemse soort die een risico vormt voor de inheemse biodiversiteit en waarvoor bestrijding noodzakelijk wordt geacht. De provincie Noord-Holland heeft hiervoor een opdracht verstrekt aan de Faunabeheereenheid Noord-Holland, zodat waar nodig gericht kan worden opgetreden.

De uitvoering van het beheer vraagt om een zorgvuldige en gebiedsgerichte aanpak. Het sikahert komt voor in gebieden met verschillende eigenaren en functies, wat vraagt om afstemming tussen wildbeheereenheden (WBE's), terreinbeherende organisaties en andere betrokken partijen.

Naast het beschikbaar stellen van de opdracht aan uitvoerders heeft de FBE in samenwerking met betrokken WBE's, ingezet op het beter in beeld brengen van de aanwezigheid van sikaherten. Daarbij zijn onder andere inventarisaties uitgevoerd en is de inzet van middelen zoals wildcamera's gefaciliteerd om waarnemingen te verbeteren en gericht te kunnen handelen.

Met deze aanpak ondersteunt de FBE Noord-Holland de uitvoering in het veld en draagt zij bij aan het beheersen van de populatie en het voorkomen van verdere verspreiding van de soort.

7.2 Zwarte en bruine rat

Bruine en zwarte ratten kunnen in bepaalde situaties schade veroorzaken aan landbouw, infrastructuur en volksgezondheid. Het is daarom van belang dat, waar nodig, effectief en zorgvuldig kan worden opgetreden om schade en risico's te beperken, binnen de kaders van de wet.

Voor de bestrijding van bruine en zwarte rat is een provinciedekkende ontheffing beschikbaar. Deze maakt het mogelijk om, onder voorwaarden, maatregelen te treffen wanneer sprake is van schade of overlast. In 2025 hebben zich op dit dossier geen wezenlijke beleidswijzigingen voorgedaan.

De FBE Noord-Holland zorgt ervoor dat de [ontheffing](#) beschikbaar is voor uitvoerders en ondersteunt bij vragen over de toepassing en uitvoering.

8 Jacht

De meeste planten en dieren in Nederland worden beschermd door de Omgevingswet. Het verstoren en/of doden ervan is daarom verboden. Deze wet biedt echter uitzonderingsmogelijkheden. Wanneer bepaalde diersoorten schade aanrichten, kunnen deze onder strikte voorwaarden worden verjaagd of gedood. Dit gebeurt op grond van een vergunning. Daarnaast noemt de Omgevingswet het jachtrecht. Dit recht op benutting van een aantal faunasoorten heeft ook een rol om schade aan landbouwbelangen te beperken. Jacht kan plaatsvinden op specifiek in de wet benoemde wildsoorten. In de wet zijn vijf soorten benoemd waarop jacht kan plaatsvinden: konijn (momenteel niet geopend), haas, fazant, houtduif en wilde eend.

Faunabeheerplan Wildsoorten 2023-2029

De Omgevingswet vereist voor de jacht een goedgekeurd faunabeheerplan. Het is de wettelijke taak van het bestuur van de FBE Noord-Holland om zo'n plan vast te stellen. Voor de uitoefening van de jacht fungeert het faunabeheerplan als koepel. Het plan bevat, in tegenstelling tot dat voor andere soorten, geen maatregelenpakket; het is aan de jachthouder om te zorgen voor een redelijke wildstand is waarmee de schade beperkt blijft en het duurzaam voortbestaan van de soort gegarandeerd blijft. Het faunabeheerplan heeft daardoor vooral een belangrijke rol in de rapportage over de mate waarin de uitoefening van de jacht plaatsvindt en van de trends van de populaties van de vijf wildsoorten. Het bestuur van de FBE Noord-Holland heeft op 21 juni 2023 het [Faunabeheerplan Wildsoorten 2023-2029](#) unaniem vastgesteld. Vervolgens hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland op 11 juli 2023 het plan getoetst aan de wetgeving en goedgekeurd.

Jacht staat zowel landelijk als binnen de provincie Noord-Holland op de bestuurlijke agenda. De FBE heeft hierin zelf geen direct belang, maar draagt waar nodig bij aan de beleidsvorming door levering van data.

Een wildbeheereenheid heeft bezwaar en vervolgens beroep ingesteld tegen de goedkeuring van het Faunabeheerplan Wildsoorten 2023-2029. In deze procedure heeft de FBE een adviserende rol vervuld en is zij als derde-belanghebbende opgetreden bij de behandeling van het beroep door de rechtbank op 18 september 2025. De rechtbank heeft het beroep ongegrond verklaard. Tegen deze uitspraak (19 februari 2026) is geen hoger beroep ingesteld. Daarmee is het Faunabeheerplan Wildsoorten 2023-2029 onherroepelijk geworden.

9 Databeheer

Data vormen de basis voor de onderbouwing van faunabeheerplannen en het verantwoorden van het gebruik van ontheffingen, vergunningen en opdrachten. Data geven inzicht of er een maatschappelijk belang in het geding is, of ingrijpen wenselijk is en of nog wordt voldaan aan de wettelijke vereisten ten aanzien van de staat van instandhouding. Daarnaast bieden de verschillende datastromen inzicht in de effectiviteit van het toegepaste beheer en kunnen deze indien nodig worden aangepast of uitgebreid.

Bij het opstellen van faunabeheerplannen maakt de FBE Noord-Holland gebruik van data die zijn verzameld onder coördinatie van de FBE Noord-Holland, evenals data uit het Netwerk Ecologische Monitoring. De FBE Noord-Holland draagt via data-analyses en advisering bij aan een voortdurend proces van verbetering van dataverzameling, verwerking en beschikbaarstelling.

9.1 Registreren

Afschot

Vanuit de Omgevingswet heeft de FBE een wettelijke taak in het verzamelen en verwerken van gegevens over het aantal gedode dieren. Hiervoor werd voorheen het FaunaRegistratieSysteem (FRS) gebruikt. Sinds 1 januari 2023 maakt de FBE Noord-Holland gebruik van het zelf ontwikkelde systeem [FaunaSpot](#).

Met FaunaSpot kunnen jagers eenvoudig op locatie voldoen aan hun wettelijke verplichting om het aantal gedode dieren, uitgesplitst naar soort, aantal en locatie, te rapporteren aan de FBE Noord-Holland. Deze gegevens worden jaarlijks verwerkt en gepubliceerd op de website van de FBE Noord-Holland. Provincie en Rijk behouden hiermee inzicht in de aantallen gedode dieren en gebruiken deze gegevens voor rapportages aan Europa, onder meer in het kader van derogatie.

FaunaSpot is een mobiele registratieapp die is ontworpen voor iedereen die bijdraagt aan faunabeheer in Noord-Holland. Met deze app kunnen, naast afschot, ook nestbehandeling en de preventieve maatregelen makkelijk en snel worden geregistreerd. Via het bijbehorende dashboard kunnen gebruikers hun registraties direct inzien, selecties maken en gegevens downloaden. Deze functionaliteit ondersteunt onder meer het proces voor aanvragen van schadetegemoetkomingen.

FaunaSpot koppelt registraties automatisch aan een locatie. Afschotregistraties moeten worden voorzien van een foto. Daarnaast worden de registraties maandelijks gevalideerd volgens een wetenschappelijk onderbouwde methode. De combinatie van gebruiksgemak en datavalidatie maakt FaunaSpot uniek. De applicatie is voortdurend in ontwikkeling, waarbij wordt gestreefd naar verdere verbetering van zowel het gebruiksgemak als de datakwaliteit.

Preventieve maatregelen

Schade aan wettelijke belangen wordt bij voorkeur voorkomen door inzet van preventieve middelen. Dit is niet alleen een wettelijke vereiste, maar sluit ook aan bij een groeiende maatschappelijke behoefte. De invulling van de vereiste inspanning voor preventie is onderwerp van jurisprudentie en, binnen de wettelijke kaders, van politieke beleidsvorming in de provincie.

De kennis over de effectiviteit van verschillende preventieve middelen is nog beperkt. Veel middelen lijken slechts beperkt of tijdelijk te helpen, omdat dieren er snel aan wennen. Het is daarom van belang om maatregelen en methoden af te wisselen.

De FBE Noord-Holland heeft formeel geen onderzoekstaak. Wel stimuleert zij onderzoek door advies te geven en data beschikbaar te stellen. Data vormen immers de basis voor nieuwe kennis. Mede daarom heeft de FBE Noord-Holland de registratie van preventieve middelen mogelijk gemaakt in FaunaSpot. Daarnaast houdt de FBE haar kennis up-to-date door het internationale wetenschappelijke publicaties te voegen en samen te werken met vooraanstaande soortenexperts.

Gebiedsgebonden vergunningen

Sinds 1 november 2024 is het mogelijk om in FaunaSpot gedode dieren te registreren die vallen onder een gebiedsgebonden vergunning. Dergelijke vergunningen worden verleend voor een specifiek probleem met een diersoort op een specifieke locatie. Het betreft daarmee situaties die zich niet in de gehele provincie voordoen; in dat geval zou sprake zijn van een vergunning op naam van de faunabeheereenheid.

Gebruikers van FaunaSpot kunnen de vergunning uploaden in hun profiel en vervolgens afschot onder de betreffende vergunning registreren. De registraties kunnen worden gedownload en toegezonden aan de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Hiermee wordt voldaan aan de meldingsplicht die standaard als voorschrift aan deze vergunningen is verbonden.

9.2 Schadetegemoetkoming

Grondgebruikers zijn zelf verantwoordelijk voor het voorkomen of beperken van schade aan gewassen of landbouwhuisdieren. Om schade te voorkomen kunnen – en moeten soms – preventieve maatregelen genomen worden. Dit zijn in eerste instantie maatregelen met niet-dodelijke middelen. Als er een vergunning is verleend, kunnen ook dodelijke maatregelen worden genomen. Wanneer ondanks deze maatregelen toch schade optreedt, kunnen grondgebruikers onder bepaalde voorwaarden een aanvraag indienen voor een tegemoetkoming in de schade bij BIJ12.

Als er een vergunning voor afschot beschikbaar is, moet de grondgebruiker minimaal twee verschillende dagen per week afschot van de schadeveroorzakende diersoorten (laten) uitvoeren. Dit wordt ook wel ‘toetsing op adequaat gebruik’ genoemd. Wanneer de vergunning niet naar behoren wordt gebruikt, kan de aanvraag mogelijk worden afgewezen. De grondgebruiker heeft dan geen recht op een Schadetegemoetkoming.

BIJ12 toetst het adequaat gebruik op basis van bejaagacties. Om aan de voorwaarden te voldoen moeten deze bejaagacties in Noord-Holland worden geregistreerd in FaunaSpot. In 2024 is een nieuwe applicatie ontwikkeld waarmee grondgebruikers de gegevens uit de melding die zij via mijnfaunazaken.nl hebben gedaan, kunnen inladen in het dashboard van FaunaSpot. Vervolgens kunnen zij schadebestrijders uitnodigen om hun data te delen binnen deze melding. Op deze manier kan de grondgebruiker de acties volgen en kan hij eenvoudig de benodigde gegevens delen met BIJ12.

De FBE Noord-Holland faciliteert dit proces door ervoor te zorgen dat grondgebruikers gebruik kunnen maken van FaunaSpot voor het registreren en volgen van acties en voor het aanleveren van de benodigde gegevens aan BIJ12.

9.3 Toezicht en handhaving

De FBE heeft geen wettelijke taak en bevoegdheden in het kader van toezicht en handhaving van faunabeheer. Deze taken zijn belegd bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, de Politie en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. Het is in het belang van de FBE dat de wet in het veld wordt nageleefd en dat daar goede controle op is. De FBE voorziet de genoemde organisaties van informatie conform de regels van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) wanneer dat nodig is.

Door middel van beveiligde berichten kunnen bij wet aangewezen toezichthoudende organen zoals de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord en de politie vorderingen doen en deelt de FBE Noord-Holland informatie uit FaunaSpot. Wanneer er sprake is van het delen van persoonsgegevens in het kader van een vordering op basis van de Algemene wet Bestuursrecht informeren wij de gebruiker van FaunaSpot hierover.

9.4 Tellingen

Jaarlijks analyseert de FBE Noord-Holland de trend van de populatie-ontwikkeling voor alle diersoorten waarvoor faunabeheer plaatsvindt. Voor de ganzen wordt naast de trend ook de populatieomvang en verspreiding bepaald. De FBE Noord-Holland maakt hierbij gebruik van verschillende tellingen die worden uitgevoerd door verschillende organisaties, zoals de WBE's, Sovon en de Zoogdierenvereniging. De resultaten van deze tellingen worden jaarlijks gepubliceerd in het jaarverslag van de FBE Noord-Holland. Langjarige trends en ontwikkelingen worden gedocumenteerd in de faunabeheerplannen.

Tellingen

De FBE organiseert in samenwerking met partners de tellingen van damherten en reeën in het voorjaar en in juli de telling van ganzen. Deze tellingen worden jaarlijks volgens vaste protocollen uitgevoerd in vaste telgebieden. Door ieder jaar op dezelfde wijze te tellen kan worden vastgesteld of de aantallen toenemen, afnemen of stabiel blijven. Daarnaast kunnen de data op provinciaal, nationaal en internationaal niveau gebruikt worden voor diverse doeleinden, bijvoorbeeld (inter-)nationale onderzoeken (zoals AEWA) en beleidsontwikkeling. De resultaten van deze tellingen worden verwerkt in een rapportage.

Download [hier](#) de tel- en beheerrapportage van damherten.

Download [hier](#) de factsheet juli-telling ganzen 2025.

Invoeren nieuw registratiesysteem voor tellingen

Het optimaliseren van telactiviteiten is belangrijk om beschikbare middelen efficiënt te benutten en nauwkeurig data te kunnen verzamelen. Vanaf 2024 is de faunabeheereenheid daarom stapsgewijs overgestapt van het tellen met papier naar het tellen met de telapp Avimap van SOVON. De introductie is goed verlopen waardoor vanaf 2025 alle tellingen zijn uitgevoerd met Avimap. Het werken met Avimap heeft ervoor gezorgd dat er beter toezicht op is op de naleving van protocollen. Hierdoor kunnen gericht aanvullende trainingen voor complexe situaties (zoals het tellen van grote groepen) worden gegeven.

10 Communicatie

Faunabeheer en schadebestrijding zijn niet uitsluitend een aangelegenheid van vakmensen, maar staan ook in de brede maatschappelijke belangstelling. Burgers, bestuurders, dierenbeschermers en faunabeheerders hebben behoefte aan feitelijke en heldere informatie. De communicatie van de FBE Noord-Holland richt zich daarom op iedereen die meer wil weten over het voorkomen van en omgaan met schade en risico's veroorzaakt door wilde dieren.

Deze communicatie omvat verschillende aspecten van het faunabeheer, zoals de vestiging van diersoorten, de inzet van preventieve maatregelen ter voorkoming van mens-dierconflicten en, wanneer preventie onvoldoende effectief blijkt, het gebruik van dodelijke middelen zoals afschot. De communicatie is erop gericht inzicht te geven in de afwegingen en dilemma's die hierbij spelen en het bewustzijn te vergroten van de maatregelen die worden genomen.

10.1 Websites

fbenoordholland.nl

Op de website fbenoordholland.nl is informatie te vinden over de FBE Noord-Holland en haar activiteiten. De website richt zich op een breed publiek en biedt inzicht in het werk van de FBE Noord-Holland. Een belangrijk onderdeel van de site is de FBE Bibliotheek. Hierin staan niet alleen alle beleidsdocumenten op het gebied van faunabeheer, zoals vergunningen en faunabeheerplannen, maar ook een grote hoeveelheid nieuwsbrieven, artikelen en infosheets waarin uiteenlopende faunabeheeronderwerpen op een toegankelijke manier worden toegelicht.

Iedereen die dat wil kan zich via de website aanmelden voor de nieuwsbrief van de FBE.

[Faunaspot.nl](https://faunaspot.nl)

Voor de gebruikers van FaunaSpot is een aparte website gemaakt faunaspot.nl. Hier is alle informatie over het registratiesysteem te vinden, zoals een uitgebreide Q&A en handleidingen voor de app en het dashboard. Ook kunnen mensen zich via deze site aanmelden voor een FaunaSpot-account.

Faunaspot.nl groeit steeds verder uit tot een platform waarop alle informatie rondom faunabeheer te vinden is. Dit jaar zijn de volgende onderdelen toegevoegd:

- Informatie over de [Training Verantwoord Ganzenbeheer](#).
- Een maandelijks bijgewerkt overzicht van [gevalideerde afschotdata](#) per WBE en per diersoort.
- Een overzicht van alle beschikbare [Koelingen](#) in Noord-Holland, inclusief informatie over aanmelding en voorwaarden.
- Een [faunakalender](#) met alle actuele informatie over vergunningen en opdrachten die gelden voor faunabeheer in de provincie Noord-Holland (zie ook 11.2).
- Informatie over de gang van zaken rondom [valwild in Noord-Holland](#).

julitelling.nl en telgebieden.nl

Voor de ganzentelling die in juli plaatsvindt is een website gemaakt waar iedereen informatie kan vinden over de deze telling en waar mensen zich kunnen aanmelden.

Ganzenplan.nl

Voor de totstandkoming van het Interprovinciale Ganzenplan 2025–2031 is de website ganzenplan.nl ontwikkeld. Deze website vervulde een belangrijke rol in het participatieproces rondom het nieuwe ganzenbeleid. Geïnteresseerden konden hier niet alleen uitgebreide achtergrondinformatie vinden over de aanleiding, uitgangspunten en inhoud van het plan, maar ook concepthoofdstukken raadplegen en hierop reageren.

Door deze digitale participatiemogelijkheid werden belanghebbenden, betrokken organisaties en andere geïnteresseerden actief in de gelegenheid gesteld om kennis te nemen van de voorstellen en hun opmerkingen, aandachtspunten en suggesties mee te geven. De website droeg daarmee bij aan een transparant en zorgvuldig proces van planvorming, waarin ruimte werd geboden voor maatschappelijke betrokkenheid en het delen van kennis en ervaringen.

De ontvangen reacties zijn betrokken bij de verdere uitwerking van het Ganzenplan 2025–2031.

Houtduivenplan.nl

Voor de actualisatie van het Faunabeheerplan Houtduif is eveneens gebruikgemaakt van een aparte website, houtduivenplan.nl. Hoewel de omvang van dit traject beperkter was dan die van het Interprovinciale Ganzenplan 2025–2031, vervulde de website een vergelijkbare functie. Geïnteresseerden konden hier informatie vinden over de aanleiding en inhoud van het plan en werden in de gelegenheid gesteld om kennis te nemen van conceptteksten en hierop te reageren. Op deze wijze werd ook bij de totstandkoming van het houtduivenplan ruimte geboden voor transparantie, kennisdeling en betrokkenheid van belanghebbenden.

10.2 Faunakalender

De wet- en regelgeving rondom beheren is complex. Niet alleen voor het brede publiek dat eventueel wordt geconfronteerd met de uitvoering, maar ook voor de uitvoerders.

De FBE Noord-Holland heeft als ambitie dat iedereen gemakkelijk kan achterhalen wat wel en niet is toegestaan, en waarom. Daarom heeft de FBE de [faunakalender](#) ontwikkeld. De kalender geeft duidelijk en overzichtelijk weer wanneer en onder welke voorwaarden schadebestrijding mogelijk is. Zo kan de teler nagaan wat er mogelijk is aan bestrijding als hij over drie maanden bloemkool plant, kan de schadebestrijder op elk moment over actuele beheerinformatie beschikken en kan een wandelaar ter plekke zelf bekijken of wat hij ziet in het veld wel toegestaan is.

10.3 Infosheets

Om complexe onderwerpen begrijpelijk en toegankelijk te maken voor een breed publiek, heeft de FBE Noord-Holland in 2025 ingezet op het ontwikkelen van infosheets. Deze beknopte

documenten beschrijven op heldere wijze hoe faunabeheer werkt, welke rollen en verantwoordelijkheden daarbij horen en welke keuzes daarin worden gemaakt.

Met deze communicatievorm speelt de FBE in op de behoefte van zowel uitvoerders, bestuurders als het brede publiek aan eenduidige en feitelijke informatie. Infosheets ondersteunen daarmee niet alleen de dagelijkse praktijk van het faunabeheer, maar dragen ook bij aan transparantie en begrip voor de gemaakte keuzes.

In 2025 zijn in totaal 12 infosheets uitgebracht.

10.4 Nieuwsbrieven

Via de [nieuwsbrief](#) ontvangt iedereen die zich daarvoor heeft aangemeld de laatste nieuwtjes, interviews en artikelen die dieper op een onderwerp ingaan. De nieuwsbrief is in 2025 29 keer uitgebracht. Inmiddels zijn er meer dan 2.200 abonnees en opent gemiddeld bijna meer dan 70% van de ontvangers de nieuwsbrief.

In 2025 is een aparte nieuwsbrief ontwikkeld voor het informeren van de besturen van wildbeheereenheden. De WBE-besturen nieuwsbrief is in 2025 15 keer uitgebracht en opent gemiddeld bijna meer dan 80% van de WBE-bestuursleden de nieuwsbrief.

10.5 Helpdesk

De FBE Noord-Holland is [bereikbaar](#) voor iedereen met vragen over faunabeheer. Dit kan via de telefoon, e-mail, of door op afspraak een bezoek te brengen aan het kantoor in Haarlem.

De FBE is telefonisch bereikbaar op maandag tot en met donderdag tussen 9.00 en 12.00 uur. Hiervoor is een digitale telefooncentrale ingericht. Soms is het druk en kan vanwege de omvang van het team niet altijd meteen worden opgenomen. Een gemiste oproep wordt dan binnen 24 uur teruggebeld. In 2025 is de FBE in totaal 356 keer gebeld, hiervan is 322 keer meteen opgenomen en 34 keer later teruggebeld.

Via e-mail is de FBE 24 uur per dag bereikbaar. Er wordt gestreefd naar beantwoording binnen 48 uur.

Ook kan er worden afgesproken op het kantoor in Haarlem of op een andere locatie.

10.6 Jaarverslag

De FBE Noord-Holland legt verantwoording af over het gevoerde beleid en de resultaten via het jaarverslag en de tel- en beheerrapportages.

10.7 Pers

Vanwege de maatschappelijke gevoeligheden hebben ook de media vaak belangstelling voor faunabeheer. De FBE beantwoordt jaarlijks diverse vragen van de pers, en informeert de pers daarnaast proactief door middel van persberichten.